

شاردنەوى ناسنامەكان، بۇ بەرژەۋەندى كى؟!

سالار رەشىد

ھەرۋەكۈۈ ئاشكرايە، فېدېراسىيۇنى سەرتاسەرى پەنابەرانى عىراقى، رېڭخراۋى پەنابەرانە و خەبات و تېڭۇشانى بۇ رېڭخراۋى و رابەرىكىردنى بزووتتەۋە پەنابەرانە بۇ بەدەسھېنەنى مافەكانيان. يانى بۇ كۆمەلە خەلئىك كە ئانارامى و ناسەقامگىرى دەۋرۋەرىك كە تىايدا ئەژىن، ئە رۋى سىياسى و ئابوورى و ئابوورى كۆمەلەلە تىببەۋە، ناچارى كىردوون كە دەستەلگىرن ئەۋ دەۋرۋەرىە و بە دۋاى دەۋرۋەرىكى ئارام و گونجاو و باشتر، بۇ درېژەدان بە ژيانيان بگەرىن.

فېدېراسىيۇن رېڭخراۋىكى سىياسى _ كۆمەلە تىببە و كارەكانى بە شىۋەى كەمپىن ئەباتە پىشەۋە. ئەمە سىياسەت و رېڭە چارەى حىزبى كۆمۇنىستى كرىكارىيە، ئە مەيدانى كار لەنىۋ پەنابەراندا.

كاتىك كە ئەلپىن فېدېراسىيۇن كەمپىنى حىزبى كۆمۇنىستە، يانى ئەم حىزبە پىپى باشە رېڭخراۋىك ئە چەشنى فېدېراسىيۇن پىكېبىت بەۋ سىما و خەسلەتەۋە، ۋە پىپوايە بۇ داكۇكىردن ئە پەنابەران ئەمە باشترىن رېڭە چارەيە. رېڭخراۋىك كە دىاردەى پەنابەرى زەمىنەكەيەتى و تا ئەۋ كاتەى مەسەلەى پەنابەرى ۋەك مەسەلەيەك ئە ئارادابىت، ئەۋ دەزگا و ھۇ و ۋەسىلەيەتى. رېڭخراۋىك كە دەست ئەخاتە سەر رېشەى دىاردەى پەنابەرى و ھۆيەكانى بە دىارىكراۋى و بە رۇشنى لىك ئەداتەۋە و بەيان ئەكات. ۋە ھەر حىزب و لايەن و كەسىكىش كە ئەيەۋىت ھۇ و سەرچاۋەى ئەسلى ئەم دىاردەيە پەردەپۇش و لىل بكات، رېسۋاى دەكات و پەردەى ئەسەر ھەلدەمەلى.

رېڭخراۋىك كە بەرژەۋەندى بەتەۋاى جووتدېتتەۋە ئەگەل بەرژەۋەندى پەنابەران و ئەك ھەر ھىچ ناكۇكىيەكىان ئە نىۋاندا نىيە، بەلگۈۋ بەدەسھېنەنى دانەبەدانەى داخۋازىيەكانى پەنابەران بە كارى جىدى خۇى ئەزانىت. ئەمە سەربارى تىكۇشان بۇ ئە رېشەدەرھىنەنى ھۆيەكانى پەنابەرى و سېنەۋەى سنوور و جىاۋازى نىۋان ئىنسانەكان.

رېڭخراۋىك كە ئە بەرامبەر فەرھەنگى كۆنەپەرستانە و كۇن و دارزىۋ، ئەبەرامبەر بىروباۋەرى راسىستى و ناسىۋنالىستى و فاشىستى و دابەشكردى ئىنسانەكان لەسەر بنچىنەى ۋلات و نەتەۋە و رەگەز و ئايىن و جنس دەۋەستىتەۋە و فەرھەنگ و بىروباۋەرى مۇدىرن و پىشكەۋتەخۋاز و ئىنسانى ئە جىگايدا دانەنى.

ئىمە ۋەك ھەلسۈراۋانى فېدېراسىيۇن ئەمانەمان باسكردوۋە و بە رۇشنى باسى ئەكەين. ھەر ئارۇشنىيەك ئەم بارەۋە، ئە سىما و پىكەتەى ئەم رېڭخراۋە لەنىۋ پەنابەراندا، ئەك ھەر ھىچ قازانچىكى نىيە، بەلگۈۋ زەرەمەندە و تۋانا و ئىنىرژى و بەرى تىكۇشانمان بەرادەيەك بەھىچ ئەروات.

كاتىك كە ئەلپىن فېدېراسىيۇن كەمپىنى حىزبى كۆمۇنىستە، ئەبى ئەۋەش بلىپن كە: ئەمە ناكاتە ئەۋەى فېدېراسىيۇن رېڭخراۋى حىزبى كۆمۇنىست بىت.

فېدېراسىيۇن رېڭخراۋىكى سەربەخۇيە. ھەر پەنابەرىك سەر بە ھەر مەيل و رېڭخراۋىكى سىياسى بىت ۋە يان نەبىت، ئازادانە و يەكسان بەشدارى تىدا ئەكات. واتە فېدېراسىيۇن رېڭخراۋىكى عەقىدەتى و ئايدىۋولۇژىستى نىيە و تەنھا بە كۆمۇنىستەكانەۋە بەرتەسك ناپىتەۋە، بەلگۈۋ رېڭخراۋى گشت پەنابەرانە، بە بىروباۋەر و ئايدىۋولۇژى و مەيلى سىياسى جىاۋازىيانەۋە. بەلام ديارە كۆمۇنىستەكان ئەم مەيدانەدا، بە حوكمى تىكۇشانىان بۇ نەھىشتىنى

ھەر جۆرە زولم و زور و ناعەدالەتی و بېمافی و ھەلاواردنیك لەنیو ئینسانەکاندا، تیکۆشەرانی پیزی پێشەوون بە ناسنامەى خۆیانەو.

کەواتە سەر بە خۆبوونی فیدراسیۆن ئە پیکھاتە و خەسڵەتیدایە، ئە بریار و ھەلبژاردنەکانیدایە. بېگومان ئەمەش بەمانای، سەر بە خۆبوون ئە ئاسۆ و سیاسەت و گرایش و چینهکان نییە.

ئەگەر ئیەم کۆمۆنیستەکان بەو شیوەیە، بە ناوێشان و ناسنامەى خۆمانەو ئە مەیدانی کار لەنیو پەنابەراندان، فەعالییەتی خۆمان ئەبەینە پێش، ئەوا حیزب و لایەنیك ھەن، ئەك ھەر بە ناسنامەى خۆیانەو ئەینە مەیدان، بە لکۆو ئەیانەوئ ھەر ریکخراویکی تریش کە داكۆکی ئە مافی پەنابەران ئەکات، ناسنامەى خۆی ھە ئەنگرئ و ئەنیو پەنابەران دەرنەکەوئ و ئەناسریت. ئەم حیزب و لایەنەش یەکییتی نیشتمانی کوردستانە، بە ھاوکاری کەسانیك کە خۆیان بە چەپ و کۆمۆنیست ئەزانن. ئەمانە ئەیانەئ ئەم ئەنگۆیە ئە سیاسەت رەواج پێدەن و بیکە ئە تیگەییشتنی گشتی و شیوازیکی مەحبوب ئەنیو پەنابەراندان.

سەرەتا ئەبئ ئەو بەلین کە: ئەم حیزب و لایەنە ئەژیر فشاری بزوتنەوئ پەنابەران و رابەری ریکخراوی فیدراسیۆن ئەبوایە، ھیچ جوئە یەکیان ئەخۆ نیشان ئەئەدا. ئەراستیدا ئەو فیدراسیۆنە کاری بۆ ئەمانەش دۆزیوئەتەو.

ئێستا جیگای خۆیەتی بېرسین: ئەبەرچیە ئەم حیزب و لایەنە تەرویج بە سیاسەتیکی ئەم جۆرە ئەدەن و چ بیانویەکیان بە دەستەوئە و بەدوای چییەوون؟

یەکییتی نیشتمانی کوردستان وەك حیزبیکی دەسەلاتدار ئە کوردستان، بۆخۆی بەشیك ئە نائارامی کوردستانی ئەستۆدایە و ئەبەرەمبەر ئاوارەیی و دەربەدەرییەك کە بەسەر خەلکی کوردستاندا ھاتووە لێپرسراو.

یەکییتی و پارتي بەدریژایی میژووی دەیان ساڵەیان چ پێش دەسەلات و چ دوای دەسەلاتیان خەلکی کوردستانیان تووشی دەیان کارەساتی گەرە و دلتەزین کردوو. ئەگەر ئاوریك تەنھا ئە میژووی ھەشت ساڵی دەسەلاتیان بەدەینەو، ئەو مان بۆ روونەبیتەو کە چ رۆلیکیان گێراو ئە ئەھامەتی و کویرەوئەرییەك کە بەسەر خەلکی کوردستاندا ھاتوو. شەری خۆیناوی نیوان ئەم دوو حیزبە ئە پیناوە دەسەلات و نیمتیازی زیاتر، نواندنی ھیزی خۆیان بۆ ئەمریکا و دەوئەتەکانی ناوچەکە و حکومەتی بەعس، تاوئەکوو وەك ھیزی سەرەکی بناسرین و ئەھەر سەودا و مامە ئە یەکدا ئەویان زیاتر بە حساب بەینریت، کە بۆ ھاوسەنگی ھیزی نیوانیان گۆیان بەھیچ پرانسیبیک ئەداو و ئەگەل درندەترین ھیز و حکومەت دەستیان تیکەل کردوو و ئارامی کوردستانیان بەتەواوی شیواندوو.

دەستراکیشانی سوپای جمھوری ئیسلامی بۆ کوردستانی عێراق و زەر بەدان ئە ئۆپوزیسیونی ئێرانی، دەستئاوئەلاکردنی تۆری جاسوسی و مرۆفکۆژی نیتیلالاتی ئێرانی بۆ تیرۆری کەسانی سیاسی و عەلمانی و کۆمۆنیست، بە ھاوکاری و چاوساگی یەکییتی نیشتمانی کوردستانە. ھیرش و دەخاڵتەتی ھەموو پۆژەتی سوپای درندەتی تورکیا ئە کوردستانی عێراق، بە بەھانەتی لێدانەتی ھیزەکانی (پەکا) و ویرانکردنی دەیان گوند و کوشتوبری خەلک.

دەستراکیشانی سوپای درندەتی حکومەتی بەعس و گرتنەوئەتی شارەکانی کوردستان ئەلایەن پارتيیەو، کە خەلک بەھیچ جۆریك نایەوئت جاریکی تر ئەو حکومەتە و ئەو سوپایە پی بنیتەو کوردستان. ھەرودھا دەستئاوئەلاکردنی تۆری جاسوسی و مرۆفکۆژی حیزبی بەعس ئە ناوچەکانی ژیر دەسەلاتیدا.

تیرۆرکردنی ههزارهها ژن له كوردستان، رېگريپيگهيڤان بۆ كاروفه عالييه تي حيزبى كۆمونيست و راديو و رۆژنامهكاني، رېگرتن به كار و فه عالييه تي رېكخراوى سهربه خوى نافرهتان و رۆژنامهكهى، دهرکردنى فتواى كوشتنى فه عاليينى كۆمونيست و يهكسانىخواز و عملانى له لايهن رهوته ئىسلاميه كانهوه، كه ئەم دوو حيزبه دهستيان ئاوه لاکردوون. ئەمانه و دهیان كارهساتى تر، واىکردوو كه كوردستانى عىراق بيبته ناوچه يهكى نانارام و خهلكى ئەم پارچه زهوييه، بۆ ساتيگيش له ژيان و چاره نووسى خويان دئنيا نه بن!

جا ئەگەر يهكيتى نيشتمانى ئەمه كارنامهى بيت و خوى هۆكارى دياردهى په نابهرى بيت، ئەبى چ هه ئويستىكى ههبيت له بهرامبهر مهسه لهى په نابهرىدا؟!!

بيگومان هه ئويستى ئەم حيزبه ئەبى شاردنه وهى ناسنامهى خوى بيت، وه بههيج شيوه يهك نه ويى به ناوى خويوه شتيك بليت. چونكه ئەزانيت له لايهن په نابهرانه وه چ وه لاميك وه ره ئه گريته وه. له راستيدا ئەگەر حيزبيك خوى هۆكارى په نابهرى بيت ناتوانيت داکوئى له مهسه له كه شيان بكات.

يهكيتى نيشتمانى ههر به وهنده وه نه وه ستاوه كه هه لومه رجيكى ناله بار له كوردستاندا بخوئقيني و خهلك تووشى دهر به دهرى و ئاواره يى بكات. به لكوو تاوانبار له هه لومه رجيكيش، كه ئيستا په نابهران له ولاته كاني ئەوروپا تيايدا ئەژين.

ئوينه ران و سه رانى ئەم حيزبه، كاتيك كه له گه ل لپرسراوان و سه رانى حكومه تي ئەم ولاتانه ي ئەوروپا، چاويان به يه كتر ئەكه ويت، به قازانجى سياسته تي ئەم ولاتانه و له دژى به ره ژه وه ندى په نابهران قسه نه كه ن. تاوه كوو ئەم كه ناله شه وه و له سه ر حيسابى بازرگانى كردن به چاره نووسى په نابهرانه وه، به ئيمتياز و دهسكه وتيكي تر بگه ن.

سه رانى ئەم حكومه تانه زۆر جار باسى ئەوه ئەكه ن، كه چۆن له گه ل حيزبه دهسه لاتداره كاني كوردستان دانيشتوون و شايه تي نامنبوونى كوردستانيان ليوه رگرتوون. مه گه ر ئەمه گالته كردن نيبه به م كۆمه له ئينسانه په نابهره، له لايهن حكومه ته كاني ئەوروپاوه؟! ئايا ئەمه هيج مانا و ناوه رۆكيكى هه يه، كه ئەم حكومه تانه شايه تي تاوانباران قبوئنه كه ن و خويان له وه هه موو نه هه م تيبه ي كه له كوردستاندا هه يه گيل ئەكه ن؟! ئەمه له كاتيكدا يه كه ئەم حكومه تانه، به هيج جوړيك دان به شه رعيبوونى حكومه تي حيزبه كاني كوردستانيشدا نانين!!

جا ئەگەر يهكيتى نيشتمانى ئەم لايه نه شه وه ئەمه هه ئويستى بيت، ئەوا ديسانه وه ناتوانيت به ناسنامهى خويوه بيته مه يدان و ههر له به ره مه يه، كه ئەم حيزبه بۆ داکوئى كردن له په نابهران و وه ستانه وه به دژى برپارى نامرؤقانه ي ئەم حكومه تانه سه باره ت، به نامنبوونى كوردستان و قبوئنه كردن و گيپانه وه ي په نابهرانى كورد بۆ كوردستان، نهك ههر ته نها لافيته يهك به ناوى خويانه وه به رزناكه نه وه، به لكوو ناتوانيت يهك نامه ي ناره زايه تيش بۆ لپرسراوان و سه رانى ئەم حكومه تانه بنيرى (هه ره كه چۆن دهيان حيزب و رېكخراوى ئەوروپا، ته نها له روانگه ي مرؤقدؤستيبان وه ئەم كاره يان كردوو). چونكه ئەمجاره يان روه روه ي قسه ي تووندى ئەم حكومه تانه ئەبنه وه، چونكه پيچه وانه يه له گه ل قسه ي كۆبوونه وه داخراوه كانيان.

ئەگەر كه سانيك هه ن پيبان خۇشنييه ئەم راستيبان ده ركه ون و نكوئى له هه ئويستى دژيه نابهرى حيزبه كهيان ئەكه ن، با بين و به ناشكرا به ياننامه ي ناره زايه تي خويان به ناسنامه ي خويانه وه دهر بكه ن و بيدهن به لپرسراوانى ئەم دهوئنه تانه!

ئەم داوايه له حيزب و لايه نيك كه له و تاوانانه نه گلابى، زۆر ئاسايى و ئاسانه. به لام بۆ حيزب و لايه نيك كه ئەمه حه قيقه ت و ناوه رۆكيكى گه ليك قورس و گرانه. كه واته به هيج جوړيك چاوه روانى ئەم حيزبه ناكريت كه

لە مەیدانی بزووتنەووی پەنابەراندایا بە ناسنامەى خۆیەو بەیتەمەیدان. وە لە راستیدا بزووتنەووی پەنابەراندایا بەتەواوی پێچەوانەى بەرژەووندى ئەم حیزبەى و ھەر پێشەوویەك ئەم مەیدانەدا مایەى نیکەرانىیە بۆ ئەوان. لێرەدا ئەو پرسیارە دیتە پێشەو: ئەگەر یەكیىتى خۆى ھۆكاری پەنابەرییە و بزووتنەووی پەنابەراندایا ئە پیناوی داواکانیان و ھەر پێشەوویەك ئەو راستایەدا دژی بەرژەووندى ئەوان بیىت، ھۆى چىیە ئەفراى ئەم حیزبە دەستیان داووتە جموجۆل، گوايە داكۆكى ئە پەنابەراندایا ئەكەن؟!

ھەرەكوو ئە پێشەو ئەماژەمان بۆى كرد، كە بزووتنەووی پەنابەراندایا بە رابەراییەتى جددى فیدراسیۆن، ئەمانەى خستۆتە ژێر فشار و ناچارى كردوون دەست بەدەنە كارێك ئەم مەیدانەدا. ھاتنەمەیدانىشیان تەنھا بۆ داكۆكێردنە ئە حیزبەكەیان، ئەك بۆ دىفاع ئە داخووزیەكانى پەنابەراندایا.

ھاتنەمەیدانى ئەم حیزبە ئەم بارەو بۆ ئەوویە تەبیریەى تاوانەكانى بكات و بەرچاوى خەلك لیل بكات، وە بەر بە یەكگرتنى پەنابەراندایا بگرتى و ھەول بەدات رابەراییەتى فیدراسیۆن ئەچەسپیت. بەكورتییەكەى، ئە ھەولێى ئیحتیواكردنى بزووتنەووی پەنابەراندایا.

ھەرچى ئەو كەسانەشە كە خۆیان بە چەپ و كۆمۆنىست ئەزانن و بوونەتە ھاوپەیمانى ئەم حیزبە، گوايە ئەیانەوئ سوود ئە نفوزى ناسیۆنالیزم وەرەگرن! ئەگەر وامان دانا ئەم نفوزەى ئەمانە باسى ئەكەن راستییەكى تیدا بیىت، ئایا ئە ھالەتى وادا كۆمۆنىستەكان ئەبى تەسلىم بەو ھەلومەرجە بن؟! وەیان ئەخیر خەبات و تىكۆشانیان بۆ كەمكردنەووی ئەو نفوزە بیىت، كە بۆ خۆى خالى لاوازی بزووتنەووی پەنابەراندایا پێكئەھینیىت؟ ئایا ھەلۆیستى كۆمۆنىستى ئەو كاتەدا سپیکردنەووی روى رەشى تاوانبار و تەبیریەكردنیىت ئەو تاوانانەى كە كردوویانە؟! وەیان ئەخیر، پەردەلەرۆوھە ئەمان و تەریكخستەوویانە؟! بەلام ئاشكرایە كە راستى مەسەلەكە، خزمەتكدن بە بەرژەووندى پەنابەراندایا و ھوشیاركردنەوویان نییە. بەلای ئەمانەووە گرنگ نییە خزمەت بە كى ئەكەن، گرنگ ئەوویە رێگرى ئەبەردەم كاری فیدراسیۆن و سیاسەتى حیزبى كۆمۆنىست پێك بەینن. ئەمانە ئەم خالەدا ئەگەل یەكیىتى یەك ئەگرنەووە. ئەم یەكگرتن و ئیزدواجەیان ئى پیرۆز بیىت!

ئەمانە پێكەووە ھەولیان كردۆتە یەك و تەرویج بەووە ئەدەن، كە پێویستە كۆمیتەى سەرەخۆ پێك بیىت و ھىچ لایەنىك بە ناسنامەى خۆیەووە ئەیاتە مەیدان. كە ئەم جۆرە تەبلیغاتە بۆ خوشیان جیگەى برۆا نییە. ئەوانیش چاك ئەزانن ئە نجامدانى ئەم كارە بە قازانجى سیاسەتى كى ئەبەنە پێشەو. بەلام لەراستیدا سەرەخۆیەك كە ئەمانە باسى ئەكەن، یانى سەرەخۆ ئە فیدراسیۆن و سەرەخۆ ئە سیاسەتى حیزبى كۆمۆنىست، یانى سەرەخۆ ئە بەرژەووندى پەنابەراندایا.... كە ئەمەش بۆخۆى جۆریكى ترە ئە سیاسەت و خزمەت بە سیاسەتى حیزبى ئەكات.

بە پێچەوانەى ئەمانەووە، ئیمە ئەووە بە قازانجى خۆمان و پەنابەراندایا ئەزانن، كە ھەر حیزب و لایەنىك ئەگەر زەرەیەك قازانجى ئەگەل قازانجى پەنابەراندایا یەك ئەگرتنەووە، با بە ناو و ناسنامەى خۆى و شیعارى خۆیەووە بیىتە مەیدان. تاوەكوو پەنابەراندایا ئە رێرەوى خەباتیاندا ھەر حیزب و لایەنىك بناسن و بریاریان ئەسەر بەدەن. تاوەكوو ھەر حیزب و لایەنىك كە دەسكەوتیكى بۆ پەنابەراندایا بەدەستھێناووە، وەیان شكستیكى بۆ تۆمار كردووە بە لاریدا بردوویەتى، لای پەنابەراندایا ئاشكرا و مەعلوم بیىت.

تاوەكوو پەنابەراندایا ئە رێرەوى خەباتیاندا و ھیدی ھیدی، ئەو لایەنەى دلسۆزانە بۆ بەرژەووندىیان ھاتۆتە مەیدان، وەك رابەرى خۆیان بناسن و متمانەى پى بەخشن. وە ھەر لایەنىكى تریش كە مەبەستى زەرەدانە ئە پەنابەراندایا، بێتمانە و تەریك و ریسواى بكات.

ئىمە ۋەك پەنابەران... ئىمە ۋەك كۆمۈنىستەكان، بە پىچەۋانەى ئەو حىزبانەۋە، قازانجىمان ئە ئاشكراكردى ناسنامەكاندايە. ئەم حىزبانەش ئەمە چاك ئەزانن. ھەربۇيە پىيان خۇشە ئىمەش ناسنامەى خۇمان بشارىنەۋە، تاۋەكوۋ نوينەر و رابەرى واقىعى پەنابەران جى ئەكەۋى. چونكە بەمە ئەۋان رېسۋاتر ئەبن، ۋە ئىتر ناتوانن ھەر رۇژە و بە گۆيرەى مەيل و قازانجىيان، پەنابەران بە لارپىدا بەرن.

ئىمە ئەك ھەر ناسنامەى خۇمان ناسارىنەۋە، بەئكوۋ داۋا ئە گشت حىزب و لايەنىكى كوردستانى عىراقىش ئەكەين، كە ھەئوئىستى خۇيان راشكاۋانە و بە ناۋى خۇيانەۋە بىخەنە رۋو. ئەۋەتا دەيان حىزب و رېكخراۋ و سەندىكا ئەم ۋلاتانەى ئەۋروپا، بەناۋى خۇيانەۋە پىشتىۋانى خۇيانىيان ئە پەنابەرانى كورد و عىراقى دەربېرپۋە.

ۋەرن...! بە پىچەۋانەى حىزبەكانتەۋە، ۋەك مرقۇقىكى پەنابەر ئە بەرانبەر بەرژەۋەندى خۇتان مەۋەستەۋە، ئەگەرچى سەرانى ئىۋە بەم كارەتان ئىتان رازى نابن! ۋەرن، ۋەك ئىنسانى پەنابەر قسەى دلى خۇتان بكەن و بەرگرى ئە قازانج و بەرژەۋەندى پەنابەرىتان بكەن!

1999.12.12